

TUTKIMUSTIEDOTE MUUTOSPAGOIHIN OSALLISTUVILLE

12.9.2018

Ammattitaitoa yhdessä – työyhteisöt ja oppilaitoksessa tukemassa ammattiin oppijan sujuvia siirtymiä -hanke

Organisaatiosi on mukana Työterveyslaitoksen tutkimuksessa, joka toteutetaan osana Työväen Sivustysliiton koordinoimaa *Ammattitaitoa yhdessä – työyhteisöt ja oppilaitoksessa tukemassa ammattiin oppijan sujuvia siirtymiä* -hanketta. Siksi pyydämme Sinua osallistumaan tähän tutkimukseen.

Työterveyslaitos on riippumaton työhyvinvoinnin tutkija, kehittäjä ja asiantuntija. Tässä tiedotteessa saat tietoa hankkeesta ja sen osana toteutettavista muutospajoista. Hanketta rahoittaa toteuttajaorganisaatioiden ohella Euroopan sosiaalirahasto. Hanke toteutetaan 1.3.2018-30.7.2020.

Lisätietoja hankkeesta löytyy Työterveyslaitoksen verkkosivuilta (www.ttl.fi/ammattitaitoyhdessa)

Hankkeen tavoitteet ja menetelmät

Ammatillisen koulutuksen uudistuksen myötä työpaikalla tapahtuva oppiminen lisääntyy huomattavasti. Hankkeen tavoitteena on toisaalta lisätä työpaikkojen valmiuksia opiskelijoiden ohjaamiseen, toisaalta kehittää työpaikkojen ja oppilaitosten välistä yhteistyötä, mikä sujuvoittaa siirtymiä koulutuksesta työhön. Hankkeen tavoitteena on vaikuttaa mm. työpaikkojen perehdyttämisen- ja ohjauskäytäntöjen kehittämiseen sekä työpaikkojen ammatillisten oppilaitosten väliseen yhteistyöhön. Osallistumalla voit tuoda tärkeää tietoa ja näkemyksiäsi tämän kehittämistyön tueksi.

Tutkimuksessa selvitetään työpaikkojen valmiuksia, olemassa olevia käytäntöjä sekä kehittämistarpeita opiskelijoiden ohjaamiseen ja perehdyttämiseen ammatillisen koulutuksen uudistuessa. Hankkeessa kerätään ja hyödynnetään erityyppisiä aineistoja. Menetelminä ovat työpaikkahaastattelut, verkkokysely sekä osallistuva havainnointi ja vaikutusten arviointi kyselyin osana muutospajaprosessia.

Muutospajojen tarkoitus

Muutospajoissa kehitetään työpaikkojen ja ammatillisten oppilaitosten välistä yhteistyötä sekä vahvistetaan työpaikkojen valmiuksia opiskelijoiden ohjaamiseen. Lisäksi suunnitellaan uudenlaisia ohjaamisen toimintamalleja, jotka palvelevat työpaikkoja, opiskelijoita sekä oppilaitoksia. Muutospajat rakennetaan työpaikkojen ja oppilaitoksen yhteiseksi oppimisprosessiksi, joissa kehitetään yhdessä uudenlaisia ohjaamisen toimintamalleja, jotka palvelevat työpaikkoja, opiskelijoita sekä oppilaitoksia. Muutospajojen kohderyhminä ovat uusien työntekijöiden ohjaamiseen osallistuvat henkilöt, kuten esimiehet, työpaikkaohjaajat, HR-asiantuntijat, työsuojelun ammatilliset sekä oppilaitosten edustajat. Pajatoimintaan kutsutaan myös opiskelijoita. Yhteen muutospajaan osallistuu noin 10-20 henkilöä.

Muutospajojen rakenne

Muutospajakokonaisuus toteutetaan joko organisaation sisäisenä tai usean organisaation välisenä prosessina. Kokonaisuus muodostuu 3-5 tapaamisesta. Yksi muutospaja kestää noin 3 h. Muutospajojen suunnittelun tukena hyödynnetään työpaikoilla tehtyjä haastatteluja.

Muutospajojen alustavat teemat ovat:

- 1) Työn muutos ja oppimisen tarpeiden muutos (työpaikka- ja oppilaitosnäkökulma)
- 2) Yhteistyön toimivat käytännöt ja pulmalliset tilanteet
- 3) Mihin suuntaan: näkymä molempia osapuolia hyödyttävästä yhteistyön tavasta
- 4) Käytännön kokeilujen suunnittelu – askeleita kohti uutta yhteistyön tapaa
- 5) Yhteinen arviointi ja jatkos suunnittelu

Kunkin pajakerran välillä osallistujat saavat välitehtävän. Muutospajaan sisältyy myös käytännön kokeilujakso, jossa pajoissa kehitettyjä käytännön työkaluja testataan käytännössä. Yksityiskohtainen muutospajojen suunnittelu tehdään yhteistyössä mukana olevien organisaatioiden kanssa.

Aikataulu

Ensimmäiset muutospajat käynnistyvät syksyllä 2018. Yksittäisen organisaation kohdalla muutospajaprosessi kestää arviolta 6 kuukautta.

Vaikutusten arviointi osana muutospajoja

Hankkeessa selvitetään laadullisin ja määrällisin keinoin muutospajaprosessin vaikutuksia työpaikkojen henkilöstön valmiuksiin ja sisäiseen yhteistyöhön sekä työpaikkojen ja oppilaitosten väliseen yhteistyöhön. Laadullisena aineistona käytetään ääni- ja videotallenteita muutospajakeskusteluista. Muutospajojen ääninauhojen litteroinnista vastaa Spoken Oy. Määrällisenä aineistona on osallistujille tehtävät kyselyt (3 kpl).

Vaikutusten arvioinnin kyselyissä on neljä vaihetta: 1. lähtötilanteen kartoitus työpaikoilla ja oppilaitoksissa (kysely I), 2. muutospajatoiminnan toteuttaminen ja 3. lopputilanteen kartoitusvälittömästi organisaation muutospajaprosessin päättyessä (kysely II). 4. pitkäaikaisseuranta 6-8 kuukautta muutospajaprosessin päättymisen jälkeen (kysely III). Kyselyistä saatavia tuloksia yhdistetään anonymisti laadullisen aineiston tuloksiin.

Osallistumisen vapaaehtoisuus

Jokaiselta muutospajaan osallistuvalla pyydetään vapaaehtoinen kirjallinen suostumus. Osallistuminen perustuu suostumukseesi ja voit peruuttaa suostumuksesi milloin tahansa ilman, että se mitenkään vaikuttaa kohteluusi nyt tai tulevaisuudessa. Sinulla on myös oikeus pyytää pääsyä sinua koskeviin henkilötietoihin sekä pyytää kyseisten tietojen oikaisemista tai poistamista taikka käsittelyn rajoittamista tai vastustaa käsittelyä sekä oikeutta siirtää tiedot järjestelmästä toiseen. Sinulla on myös oikeus tehdä valitus tietosuojaviranomaiselle.

Osallistumisen luottamuksellisuus

Antamasi tiedot käsitellään ehdottoman luottamuksellisena. Tutkimusaineisto käsitellään ja säilytetään tietoturvasääntöjen mukaisesti Työterveyslaitoksen palvelimella. Työterveyslaitoksen tutkijat käsittelevät aineistoa tietokoneelle tallennettuina tiedostoina, joista ei ilmene vastaajien henkilötietoja. Tutkimusaineisto arkistoidaan Työterveyslaitokselle. Tulokset julkaistaan tieteellisissä raporteissa ja yleistajuisissa julkaisuissa. Julkaiseminen toteutetaan siten, että sinua tai yksittäistä organisaatiota ei voida tunnistaa sen perusteella.

Muutospajaprosessin tulokset ja tuotokset

Muutospajoissa syntyy paikallisia uusia toimintatapoja työpaikkojen ja oppilaitosten väliseen yhteistyöhön sekä opiskelijoiden ohjaamiseen ja perehdyttämiseen työpaikalla. Myös työpaikkojen valmiudet tukea nuoria työntekijöitä ja opiskelijoita vahvistuvat. Tutkimus tuottaa myös uutta tietoa muutospajan ja käytännön kokeilujen vaikutuksista opiskelijoiden ohjaustoimintaan, perehdyttämiseen, työpaikkojen sisäiseen toimintaan sekä työpaikkojen että ammatillisten oppilaitosten väliseen yhteistyöhön.

Muutospajaprosessin tuotoksina syntyy:

- a) suositukset ja työohjeet työpaikoille opiskelijoiden ohjaamisen ja perehdyttämisen tukemiseksi
- b) toimintamalli työpaikkojen ja oppilaitosten yhteistyön edistämiseksi
- c) arviointiväline, joka auttaa arvioimaan työpaikan ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä
- d) vertaisarvioitu tieteellinen artikkeli.

Materiaalit a-c tuotetaan sähköisinä ja painettuina. Kaikki hankkeen sähköiset materiaalit ovat vapaasti saatavissa osoitteesta www.ttl.fi/ammattitaitoayhdessa niiden valmistuttua (viimeistään kesällä 2020).

Kaikki hankkeen tuotokset julkaistaan sellaisessa muodossa, että yksittäistä henkilöä tai organisaatiota ei voida tunnistaa.

Muutospajaproessin työryhmä

Muutospajaproessin vetäjinä toimivat tutkija Anna-Leena Kurki ja erityisasiantuntija Pauliina Mattila-Holappa. Vaikutusten arvioinnista vastaa tutkija Mikko Nykänen. Hankkeen vastuullisena vetäjänä on Työterveyslaitoksen erikoistutkija, VTT Auli Airila.

Annamme mielellämme lisätietoja!

Ystävällisin terveisin

tutkimuksen vastuullinen johtaja VTT Auli Airila

Lisätietoja antavat

Muutospajojen toteutus

- muutospajat: tutkija Anna-Leena Kurki, p. 043 824 4262, anna-leena.kurki@ttl.fi
- vaikutusten arviointi: tutkija Mikko Nykänen, p. 043 824 1345, mikko.nykanen@ttl.fi

Tietoa hankkeesta

- erikoistutkija Auli Airila, p. 043 824 5472, auli.airila@ttl.fi

Tietosuoja-asiat

- [tsv\(at\)ttl.fi](mailto:tsv(at)ttl.fi), p. 030 474 2429